

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobkyně **I. Ž.**, bytem P., adresa pro doručování: P., zastoupené JUDr. Milanem Bokrem, advokátem se sídlem sady Pětatřicátníků 316/6, 301 00 Plzeň, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem v Praze 5, Křížová 25 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 13.10.2011 proti rozhodnutí žalované ze dne 18.8.2011 č.j. X o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného správního orgánu, tj. ČSSZ, ze dne 18.8.2011, jímž žalovaná zastavila řízení po zrušení rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 17.5.2011, jímž zvýšila žalobkyni od 28.3.2011 výši invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně na částku 7.578,-Kč měsíčně, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 19.4.2011 byla žalobkyně uznána invalidní pro invaliditu druhého stupně od 28.3.2011 podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění (dále jen **zákon**), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 50%.

V rozhodnutí ze dne 18.8.2011 o zrušení rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 17.5.2011 a zastavení řízení uvedla žalovaná v rozsáhlém odůvodnění mimo jiné, že v námitkách ze dne 7.6.2011 žalobkyně navrhla přezkum zdravotního stavu a přiznání invalidity třetího stupně,

protože dle ní nebyl její zdravotní stav posouzen dostatečně a zejména její pracovní schopnost nebyla hodnocena správně. Napadené rozhodnutí žalovaná přezkoumala v plném rozsahu a dle nového posudku o invaliditě ze dne 4.8.2011 vypracované lékařem ČSSZ žalobkyně byla nadále uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona s ohledem na zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 7, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (*dále jen vyhláška*), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30-45%, když její míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla určena ve výši 45% a nebyl shledán důvod ke zvýšení této hranice ve smyslu § 3 citované vyhlášky. Dále žalovaná uvedla, že na základě provedeného přezkumu dospěl lékař ČSSZ k výsledku, že posudkový závěr lékaře OSSZ Plzeň-město ze dne 19.4.2011 nevycházel ze správného použití posudkových kritérií, neboť nebyl správně vyhodnocen vliv omezených duševních schopností zjištěným dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem na pokles pracovní schopnosti; nebyla hodnocena adekvátním posudkovým kritériem, rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není dystymie, ale osobnostní porucha. Další zdravotní postižení byla navíc zohledněna navýšením taxace; žádná z dalších poruch zdravotního stavu, ale její pracovní potenciál podstatně nelimituje, na dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu se podílí jen v malé, funkčně nevýznamné míře a není důvodem k navýšení taxace. Na základě takto provedeného přezkumu dospěl lékař ČSSZ k výsledku, že posudkový závěr lékaře OSSZ Plzeň-město nelze potvrdit, protože správná aplikace posudkových kritérií vede ke změně posudkového závěru, a to nikoli ve smyslu zvýšení stupně invalidity, jak je požadováno v námitkách, ale ve smyslu snížení stupně invalidity a uznání pouze prvního stupně invalidity. Po přezkoumání celkového zdravotního stavu činí pokles pracovní schopnosti 45%, proto jsou tak splněny podmínky pro trvání invalidního důchodu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, proto ČSSZ zrušila napadené rozhodnutí.

Žalobkyně v žalobě mimo jiné vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, neboť dle ní její zdravotní stav, který nebyl dostatečně posouzen ani v námitkovém řízení, odpovídá invaliditě druhého, ale spíše třetího stupně; závěrem navrhla po provedeném řízení napadené rozhodnutí zrušit, věc vrátit žalované a požadovala i náhradu nákladů řízení.

*Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 1.11.2011 navrhla vypracování posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (*dále jen PK MPSV* nebo *komise*).*

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Plzeň-město soud zjistil ze založeného záznamu o jednání OSSZ a posudku o invaliditě ze dne 19.4.2011, že žalobkyně byla uznána invalidní podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona - jde o invaliditu druhého stupně a nejde nadále o invaliditu prvního stupně s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7b) přílohy k vyhlášce, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 45%, a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 5%, takže celkově činí 50% a ke změně stupně invalidity došlo 28.3.2011 psych. vyš. Dále ze založeného záznamu o jednání ČSSZ – lékařská posudková služba, pracoviště pro námitkové řízení Plzeň, a posudku o invaliditě ze dne 4.8.2011 vyplývá, že žalobkyně byla uznána invalidní, ale jedná se pouze o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, kdy rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je

zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 7, písm. b) přílohy k vyhlášce, pro které se stanovuje *míra poklesu pracovní schopnosti 45%*, která ve smyslu § 3 a 4 cit. vyhlášky nebyla změněna.

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 14.12.2011, jemuž byla žalobkyně přítomna. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že *k datu vydání napadeného rozhodnutí* žalobkyně byla invalidní, šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona s datem vzniku od 23.3.2010, nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně; rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je dystymie a smíšená porucha osobnosti neuroticky dekompenzovaná, takže se jedná o středně těžké postižení uvedené v kapitole V., položce 4c) přílohy k vyhlášce, pro které se stanovuje *míra poklesu pracovní schopnosti 45%*, a nebyl shledán důvod ke zvýšení této míry poklesu podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky. PK MPSV uvedla, že na základě vyšetření psychiatrem v komisi byla použita jiná posudková kritéria pro zhodnocení zdravotního stavu a funkčního postižení žalobkyně, jelikož klinicky se jeví jako dominující chronická depresivní porucha – dystonie, nasedající na osobnostní poruchu pasivně závislou. Obecně je neschopna těžké fyzické práce a práce ve velkém kolektivu; není schopna práce psychicky náročné, v úkolu, pod psychickým tlakem a práce v nočních směnách. Žalobkyně je schopna práce v podstatně menším rozsahu a intenzitě, je schopna lehké administrativní práce – např. v podatelně na zkrácený pracovní úvazek, i rekvalifikace dle nabídky úřadu práce. Výkonem zdravotně vhodného zaměstnání nedojde k vážnému zhoršení stávajícího zdravotního stavu. Z doložených lékařských nálezů vyplývá, že se jedná o stav s narušením pracovního a společenského fungování, s opakovanými situačními dekompenzacemi. Nelze ale hodnotit dle položky 7c) neboť se nejedná o těžké postižení osobnosti, nejedná se o poruchu osobnosti provázenou jiným závažným duševním postižením. Nejedná se ani o stav, kdy poskytování ústavní péče v nemocnici nebo v odborném léčebném ústavu za účelem léčení poruchy trval déle než jeden rok, naopak psychiatrické hospitalizace, které u žalobkyně proběhly dle doložené zdravotní dokumentace, netrvaly déle než jeden rok. Není důvodné zvyšovat procentní míru poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odst. 1 vyhlášky, neboť bolestivý páteřní syndrom je bez kořenové zánikové iritace, tyreopatie je kompenzována. K těmto všem zdravotním postižením bylo přihlédnuto při zvolení horní hranice daného rozpětí. Správné použití posudkových kritérií bylo provedeno dne 4.8.2011 lékařkou ČSSZ, která dospěla k výsledku, že posudkový závěr referátu OSSZ Plzeň-město ze dne 19.4.2011 nelze potvrdit; naopak došlo ke snížení stupně invalidity na první stupeň, když toto snížení lékařka ČSSZ zdůvodnila posudkovým nadhodnocením na OSSZ Plzeň-město, ani ostatní poruchy zdravotního stavu ani pracovní kvalifikace nebyly důvodem k navýšení taxace. Naopak jako nadhodnocené považuje PK MPSV Plzeň zvýšení horní hranice daného rozpětí o 5% procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odst. 1 vyhlášky vzhledem k dalšímu postižení ze dne 19.4.2011, kdy se konala kontrolní lékařská prohlídka na OSSZ Plzeň-město v přítomnosti žalobkyně. Psychiatr v komisi zhodnotil onemocnění žalobkyně jako středně těžké, nikoliv těžké. Zdravotní stav žalobkyně byl posouzen objektivně a správně na podkladě dostupné a aktuální zdravotní dokumentace v souladu

s platnými právními předpisy o sociálním zabezpečení. (*Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.*)

Ústního jednání u zdejšího soudu dne 11.1.2012 se žalobkyně ani její zástupce nezúčastnili, nepřítomnost omluvili, a zástupce žalované závěrem navrhl zamítnutí žaloby s ohledem na závěr posudku komise, neboť žalobkyně nebyla uznána invalidní v požadovaném třetím stupni, ale naopak došlo ke snížení stupně invalidity, protože nadále byla uznána v námitkovém řízení i PK MPSV invalidní pouze v prvním stupni; vzhledem k tomu, že KLP je stanovena na konec dubna 2012, má žalobkyně možnost doložit lékařskými zprávami zhoršení zdravotního stavu, pokud k němu došlo.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení však nebyly shledány posudkovými lékaři (ČSSZ i PK MPSV).

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přiznání invalidity druhého či třetího stupně upravené v citovaném § 39 zákona. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky).

Subjektivní pocit žalobkyně o tom, že by jí měl být přiznán vyšší stupeň invalidity pro zjištěné zdravotní potíže, však nemůže být důvodem pro přiznání požadovaného stupně invalidity, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Požadovanou invaliditu lze pojištěnci přiznat pouze tehdy, jestliže vyplývá z výsledku lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě v požadovaném stupni přesvědčen.

Soud ještě připomíná, že podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění, soudní řád správní (dále jen *s.ř.s.*), při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *stav ke dni*

18.8.2011. Pokud u žalobkyně dojde (nebo již došlo) ke zhoršení jejího zdravotního stavu, má kdykoliv znovu možnost podat žádost o přiznání invalidity druhého až třetího stupně v novém správním řízení (nejlépe po poradě se svými ošetřujícími lékaři).

Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 18.8.2011 není důvodná*. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně vycházel soud především z posudku PK MPSV ze dne 14.12.2011 vypracovaného na základě řádně zjištěného zdravotního stavu žalobkyně, neboť komise pro jeho posouzení měla dostatek odborných lékařských nálezů zejména z doby před vydáním napadeného rozhodnutí. Soud považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž komise na základě zjištěných skutečností dospěla, neboť v posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, je popsána míra funkčního postižení vyplývající z jejích onemocnění, řádně je odůvodněn posudkový závěr, rovněž je stanoveno i omezení, které však žalobkyni nevylučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Na rozdíl od lékaře OSSZ, který vypracoval podkladový posudek pro vydání rozhodnutí žalované ze dne 17.5.2011, lékařkou ČSSZ hodnotící zdravotní stav žalobkyně v řízení o námitkách, tak i PK MPSV, byl hodnocen zdravotní stav žalobkyně, jak uvedeno shora. Nejvyšší přiznaná 45% ztráta schopnosti soustavné pracovní schopnosti však nedosahuje potřebných 50% této ztráty pro invaliditu druhého stupně, tudíž žalobkyně byla nadále uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně k datu vydání napadeného rozhodnutí. Posudek PK MPSV soud považuje za úplný a celistvý, neboť byl vypracován za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace žalobkyně, když při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno i ze zjištěných diagnóz, vysvětlen byl i důvod odlišného hodnocení.

Krajský soud v Plzni ze shora uvedených důvodů proto *žalobě žalobkyně nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.*, ve kterém je uvedeno, že soud zamítne žalobu, není-li důvodná (výrok I. rozsudku). *Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 18.8.2011 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu*, protože žalobkyně neprokázala, že splňuje podmínky pro přiznání invalidity druhého či třetího stupně; žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi námitkami uplatněnými žalobkyní dne 7.6.2011 proti rozhodnutí ze dne 17.5.2011. Žalovaná se však dopustila drobného pochybení v odůvodnění rozhodnutí, když pouze uvedla, že napadené rozhodnutí (ze dne 17.5.2011) zrušila, ale neuvedla již, že zároveň v souladu s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.) řízení zastavila, jak správně uvedla ve výroku napadeného rozhodnutí.

Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (výrok II. rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek,

je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 11. ledna 2012

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně